

Omstillings- barometeret

Omstillingsbarometeret 2026 er utarbeidet av Abelia ved fagleder analyse Fernanda Winger Eggen og Abelias analyseavdeling.

Omstillings-
barometeret

Innhold

1.0 Forord	04
2.0 Om Omstillingsbarometeret	05
3.0 Omstillingsbarometerets struktur	06
3.1 Metode for å sammenligne land	06
3.2 Metode for å beregne score	09
4.0 Resultater for Omstillingsbarometeret 2026	11
4.1 Kompetanse	13
4.2 Innovasjon og entreprenørskap	18
4.3 Teknologi	23
4.4 Bærekraftig utvikling	28
5.0 Kilde- og indikatorliste	32

1.0 Forord

Norge utnytter ikke mulighetene

Dårlig tilgang på risikokapital, lav teknologikompetanse og lite privatfinansiert forskning svekker Norges forutsetninger for fremtidig verdiskaping.

Det viser denne ellevte utgaven av Abelias Omstillingsbarometer, som måler Norges omstillingsevne relativt til 27 andre OECD-land.

Norge er et rikt land, men veldig lite av kapitalen finner veien til nye, innovative og skalerbare bedrifter. Norges doble omstillingsutfordring innebærer at vi både skal gjennom et grønt skifte, og omstille økonomien med nye eksportnæringer. Lav tilgang på risikokapital, lite privatfinansiert forskning og lite bruk av muliggjørende teknologi begrenser Norges evne til å bygge fremtidens næringsliv.

Vi har mange av forutsetningene som skal til for å lykkes med grønn og digital omstilling. For eksempel har vi gode digitale ferdigheter, gode offentlige digitale tjenester og høy arbeidsdeltakelse. Likevel viser tallene for 2026 at vi taper terreng mot våre naboland. Sverige og Danmark får henholdsvis første- og andreplass i årets barometer.

Våre naboland lykkes langt bedre med å koble kapital, kompetanse og teknologi til nye vekstbedrifter. Det burde bekymre norske politikere.

Omstillingsbarometeret viser at vi har en stor jobb å gjøre på mange områder. Vårt håp er derfor at rapporten vil bidra til en konstruktiv debatt og konkrete grep som kan løfte Norges fremtidige konkurranseevne.

Øystein E. Søreide

Administrerende direktør i Abelia

2.0 Om Omstillingsbarometeret

Norge skal som resten av verden fase ut fossile energikilder og møte klimautfordringene, og må erstatte landets største næring med andre bærekraftige næringer. Samtidig blir den internasjonale konkurransen hardere, og både geopolitisk uro og handelskrig skaper nye utfordringer. Omstillingsbarometeret måler Norges evne til omstilling relativt til 27 andre OECD-land, og viser hvor godt Norge gjør det på en rekke områder som er viktige for fremtidig bærekraftig vekst.

Norge er et lite land i en urolig verden. Vår økonomi er åpen, og konjunktorene bestemmes av priser som settes på verdensmarkedet. De siste tiårene har norsk økonomi vært gjennom en svært god periode. Høye priser på råvarer som petroleum, metaller og sjømat har gitt oss gode priser på våre eksportprodukter. Samtidig har Norge kunnet importere til rimelige priser grunnet teknologisk utvikling samt en historisk periode med åpning av nye markeder, fred og økonomisk integrasjon. Det er imidlertid ingen garanti for at de globale trendene vil være i Norges favør også i fremtiden.

Ingen vet hvordan fremtiden ser ut. Et lands omstillingsevne sier noe om hvor rustet et land er til å møte plutselige skift og endringer i økonomien. Økonomiene som er mest fleksible vil med lavest kostnader kunne løse store samfunnsutfordringer og tilpasse seg endrede omgivelser. Evnen til omstilling er dermed en indikator på om et land vil være fremgangsrikt over tid.

Formålet med barometeret er å måle Norges evne til bærekraftig omstilling relativt til andre land. Evnen til bærekraftig omstilling kan ses på som en internasjonal konkurranse – der landene som kommer godt ut har større sannsynlighet for å være konkurransedyktige over tid.

Det er mange faktorer som påvirker et lands omstillingsevne. Vårt utgangspunkt er at omstilling og økonomisk vekst er tett integrert. Det er gjennom kontinuerlig omstilling at et land lykkes i å benytte sine ressurser best mulig. Omstillingsevne er dermed avgjørende for et lands konkurranseevne og produktivitet på sikt. Omstillingsbarometeret 2025 måler derfor hvorvidt Norge har de grunnleggende forutsetningene på plass for å oppnå økonomisk vekst på lang sikt. Herunder om Norge har tilgang på riktig kompetanse, benytter muliggjørende teknologier, og om Norge har gode rammevilkår for innovasjon og entreprenørskap.

Den økonomiske veksten i dag må ikke skje på bekostning av mulighetene til fremtidige generasjoner. For å sikre en bærekraftig økonomisk vekst, må de samlede rammevilkårene være innrettet slik at private aktører tar innover seg alle virkninger av sine beslutninger. At verden skal omstille seg fra fossil til fornybar energi, har også store konsekvenser for norsk eksportindustri. En omlegging til en næringsstruktur som er forenelig med bærekraftig utvikling kan være en lengre og tyngre prosess for norsk økonomi, enn for sammenliknbare land. Vi forsøker derfor å måle forutsetningene for at norsk økonomi skal bevege seg i bærekraftig retning, i tillegg til hvilke resultater Norge oppnår på utvalgte bærekraftsmål.

3.0 Omstillingsbarometerets struktur

Barometeret har som formål å synliggjøre sammenhengen mellom de grunnleggende forutsetningene for omstilling av økonomien, og det overordnede målet om bærekraftig omstilling. Basert på dette er Omstillingsbarometeret i 2025 strukturert som vist i Figur 1.

Figur 1: De fire dimensjonene i Omstillingsbarometeret

3.1 Metode for å beregne score

Vi ser for oss at økonomien består av ulike byggeklosser som til sammen gir grunnlag for bærekraftig omstilling. De generelle forutsetningene for omstilling og økonomisk vekst – (1) kompetanse, (2) innovasjon og entreprenørskap og (3) teknologi, er tre byggeklosser som til sammen danner grunnmuren i pyramiden. Den øverste byggeklossen gir resultater på det overordnede målet for Omstillingsbarometeret, nemlig (4) bærekraftig utvikling.

Abelias Omstillingsbarometer er utarbeidet for å ivareta tre formål:

- Følge utviklingen til sentrale indikatorer som er nødvendige for omstillingen av Norge
- Utvikle en sammenligning bedre tilpasset norske forhold enn mange etablerte rangeringer
- Legge til rette for å fremme målrettede tiltak for å bedre norsk omstillingsevne

Omstillingsevne avhenger av en rekke forhold, og det finnes derfor ikke én eller et fåtall indikatorer som alene kan gi et bilde av et lands omstillingsevne. Omstillingsbarometeret for 2025 består av 86 indikatorer som til sammen belyser utviklingen innenfor de fem hoveddimensjonene som vi anser som sentrale for et lands omstillingsevne.

Omstillingsbarometeret måler hvordan Norge gjør det relativt til andre land. Vi rangerer landene og utarbeider en score på hver underdimensjon og hoveddimensjon ved å ta utgangspunkt i flere indikatorer fra ulike datakilder. For eksempel er klimagassutslipp per capita, utslipp av produksjonsbaserte klimagasser og luftforurensning alle indikatorer i underdimensjonen Utslipp, som inngår i hoveddimensjonen Bærekraftig omstilling. Beregningsstegene fra input til output består av fire steg.

Verdi

I det første steget hentes input-verdier per land, år og indikator. For eksempel, gir dette for underdimensjonen *Spisskompetanse* verdier for indikatorene *Andel med mastergrad* og *Andel med doktorgrad* for alle tilgjengelige statistikkår. Når det forekommer hull i tidsserien for en indikator, har vi benyttet ulike metoder for å fylle dem. Mangler et land tallgrunnlag mellom to tidsperioder, er utviklingen estimert gjennom interpolering. Ved manglende observasjoner mot slutten av en tidsserie, er siste observerte verdi benyttet for det første året med hull i dataserien.

Indikatorscore

I dette beregningssteg lages en score fra 0 til 100 per indikator fordelt etter avstanden fra høyest og lavest verdi. Metoden baseres på min-max-normalisering, og er endret fra tidligere års Omstillingsbarometer (mer detaljer om metoden er beskrevet i Kapittel 0).

Underdimensjon-score

For å beregne score på underdimensjonen tar man gjennomsnittet av de endelige verdiene i beregningssteget score, for å lage en samlet score per underdimensjon. For at et land skal få beregnet en samlet score for en underdimensjon, kreves det at landet har tilgjengelige data for minst halvparten av indikatorene i den aktuelle underdimensjonen. Ved partall må landet ha data for minst halvparten (f.eks. 2 av 4), og ved oddetall må landet ha data for flertallet av indikatorene (f.eks. 3 av 5). For å sikre en enhetlig metode har vi vektet alle variabler likt, i konstruksjonen av underdimensjon-score.

Hoveddimensjon-score

I det siste beregningssteget tar man gjennomsnittet av endelige verdier i beregningssteget score, for å lage en samlet score per underdimensjon. For at et land skal få beregnet en samlet score for en underdimensjon, kreves det at landet har tilgjengelige data for minst halvparten av indikatorene i den aktuelle underdimensjonen. Ved partall må landet ha data for minst halvparten (f.eks. 2 av 4), og ved oddetall må landet ha data for flertallet av indikatorene (f.eks. 3 av 5). For å sikre en enhetlig metode har vi vektet alle variabler likt, i konstruksjonen av underdimensjon-score.

Tolkning av resultater i barometeret og sammenlignbarhet med tidligere barometer

For å vise hvordan Norge utvikler seg over tid, bruker vi også historiske data i Omstillingsbarometeret. Dette omtaler vi som resultater for Omstillingsbarometeret 2026, ettersom dette er det gjeldende året for barometeret. I realiteten bruker vi ofte historiske data for de ulike indikatorene i barometeret. Dette skyldes at det i få tilfeller vil være tilgjengelige tall for 2025, som følge av at det tar tid for dataprodusentene å oppdatere datakildene som benyttes. For å belyse det faktiske året til indikatorene som brukes i Omstillingsbarometeret 2025, har vi lagt ved tabeller som viser hvilke indikatorer som brukes og året for datakilden (referanseår).

Vi har endret på hvilke indikatorer som er inkludert i årets barometer sammenlignet med 2025-utgaven. Dette innebærer at enkelte underdimensjoner i Omstillingsbarometeret 2026 består av andre indikatorer enn det som ble benyttet i Omstillingsbarometeret 2025. Dette gjør at resultatene fra årets barometer ikke er direkte sammenlignbare med fjorårets barometer.

Land inkludert i barometeret

Konstruksjonen av årets barometer har tatt utgangspunkt i tidligere barometre. Utvalget av land i årets barometer er de samme som i 2025, med unntak av seks nye land. Land som inngår i årets barometer, utenom Norge, er gjengitt i Tabell 1.

Gitt beregningsmetoden beskrevet i foregående kapittel, vil de faktiske landene som er inkludert per underdimensjon (og hoveddimensjon) per år avhenge av datatilgangen

Tabell 1: Bruttoliste av land som inngår i barometeret

Australia	Danmark	Italia
Østerrike	Spania	New Zealand
Belgia	Estland	Nederland
Canada	Finland	Portugal
Sveits	Frankrike	Sverige
Tsjekkia	Irland	Storbritannia
Tyskland	Israel	USA
Japan	Sør-Korea	Island
Slovenia	Litauen	Polen
Italia		

3.2 Metode for å beregne score: Min-max-normalisering

I Omstillingsbarometer før 2025 baseres indikatorscore på en rangering av land per år og indikator. Dersom indeksberegningen har vært positiv rangeres landene fra høyest til lavest basert på indikatorverdien, hvor høyest får rangering 1. Scoren ble beregnet ved å ta absoluttverdien av landets rangering fratrasket antall land som er inkludert i rangeringen. Dette tallet ble igjen multiplisert med 100:

$$rankscore_{i,t} = 100 * \left| \frac{Rank(x_{t,i}) - N_{x,t}}{N_{x,t} - 1} \right|$$

Hvor x representerer en gitt indikator og

$$x_{t,i} = \text{indikatorverdi for land } i \text{ i periode } t$$

$$N_{x,t} = \text{Antall land som har data for indikator } x \text{ i periode } t$$

Landet som er rangert høyest vil få en score lik 100, mens landet som er rangert lavest vil få en score likt 0. Resterende poeng blir fordelt jevnt blant øvrige land. Dersom indeksberegningen ble vurdert negativ, vil rangeringen inverteres.

Årets indikatorscore baseres på minmaxnormalisering. På lik linje med beregningene i tidligere Omstillingsbarometer sikrer dette at indikatorscoren havner i et gitt intervall (0-100) for hvert år, hvor det ledende landet får en score lik 100, mens landet som har lavest verdi får en score lik 0. De resterende poengene blir fordelt etter avstand fra høyest og lavest verdi. Dersom vi tolker en høy indikatorverdi som positivt for et lands omstillingsevne, definerer vi at indeksberegningen er positiv. Indikatorscore for land i i periode t blir dermed beregnet som

$$indikatorscore_{t,i} = 100 * \frac{x_{t,i} - \min(x_t)}{\max(x_t) - \min(x_t)}$$

Hvor x representerer en gitt indikator og

$$x_{t,i} = \text{indikatorverdi for land } i \text{ i periode } t$$

$$\min(x_t) = \text{minsteverdi i periode } t \text{ for indikator } x$$

$$\max(x_t) = \text{maksimumsverdi i periode } t \text{ for indikator } x$$

I motsatt tilfelle, når en høy indikatorverdi er negativ for et lands omstillingsevne (eksempelvis langtidsledighet), definerer vi indeksberegningen som negativ. Da beregnes indikatorscoren som

$$indikatorscore_{t,i} = 100 * \frac{\max(x_t) - x_{t,i}}{\max(x_t) - \min(x_t)}$$

Omstillingsbarometeret 2026 benytter min-max-normalisering for å beregne score på indikator-, delindeks- og indeksnivå. Metoden viser hvordan hvert land presterer relativt til det beste og svakeste landet på hver indikator, og gir et mer presist bilde av forskjellene mellom landene enn en ren rangering.

En styrke ved min-max-metoden er at den synliggjør den faktiske avstanden mellom landene. To land kan ligge ved siden av hverandre på en rangering, men ha svært ulike resultater. Tilsvarende kan et land ligge flere plasser bak lederen, samtidig som den faktiske forskjellen er liten. Metoden gir derfor et mer nyansert bilde av landenes omstillingsevne.

Metoden gjør det også mulig å følge utviklingen over tid på en mer konsistent måte. Når et land forbedrer sine resultater på en indikator, vil dette reflekteres i scoren, selv om plasseringen i rangeringen ikke nødvendigvis endres. Det gir et bedre grunnlag for å identifisere styrker, svakheter og områder med størst forbedringspotensial.

Samtidig har min-max-normalisering enkelte begrensninger. Metoden er sensitiv for ekstremverdier, fordi skalaen fastsettes ut fra de høyeste og laveste observerte verdiene. Særlig sterke eller svake resultater kan derfor påvirke poengfordelingen for de øvrige landene.

Samlet gir metoden et mer rettferdig og informativt grunnlag for å vurdere Norges omstillingsevne i en internasjonal sammenheng. Den gjør det enklere å analysere utviklingen over tid og å identifisere hvilke områder som bidrar mest til – eller hemmer – Norges omstillingsevne.

4.0 Resultater for Omstillingsbarometeret 2026: Norge har størst økonomisk handlingsrom - fordel eller ulempe?

Omstillingsbarometeret 2026 illustrerer et grunnleggende paradoks i norsk omstillingsevne. Den store finansielle handlefriheten gir unike muligheter til å investere i fremtiden, men kan samtidig gjøre det lettere å utsette krevende reformer og nødvendig omstilling. Omstillingsbarometeret viser at utfordringen ikke handler om økonomi, men om evnen til å omsette det økonomiske handlingsrommet til varig konkurransekraft og bærekraftig verdiskaping.

Barometeret viser hvordan Norge ligger an relativt til 27 andre OECD-land når det gjelder forutsetninger for høy omstillingsevne. Norge fortsatt har en lang vei å gå for å møte den doble omstillingsutfordringen. Norge plasserer seg på 12. plass i årets barometer, og ligger bak de nordiske nabolandene. Sverige og Danmark toppe rangeringen på henholdsvis første- og andreplass.

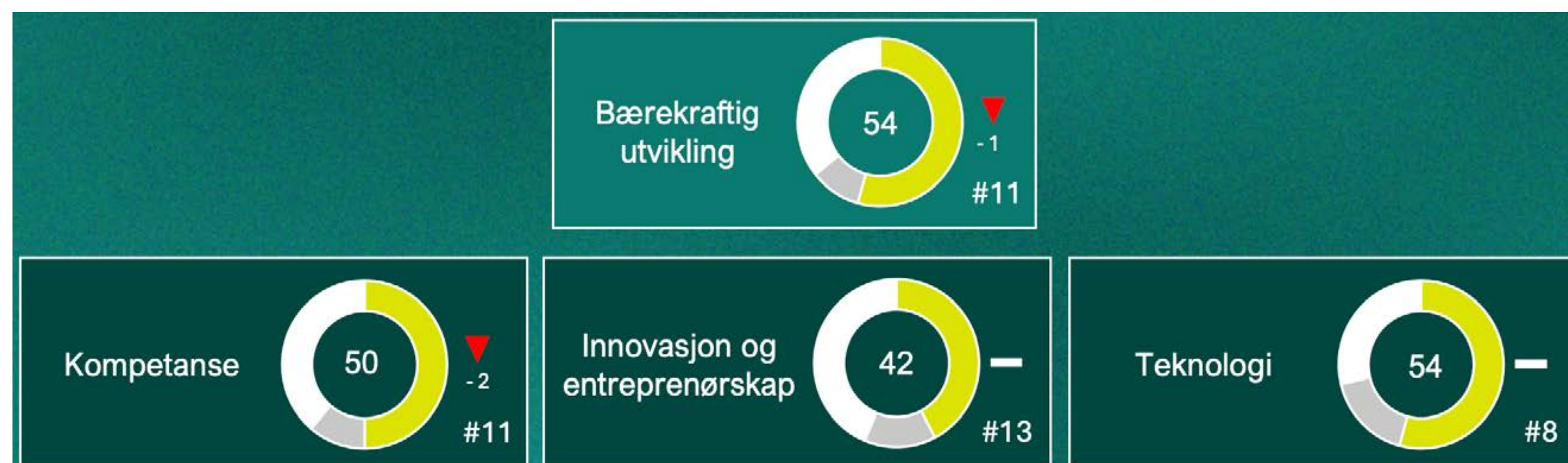
Norge har fortsatt mange styrker som andre land misunner oss:

- Høy tillit mellom mennesker, næringsliv og myndigheter
- Sterke institusjoner og stabile rammevilkår
- Høy digital modenhet og rask teknologiadopsjon blant innbyggerne
- Gode sikkerhetsnett for folk som faller utenfor

Samtidig peker barometeret på flere sentrale utfordringer:

- For lite risikokapital til nye vekstselskaper
- Svært lave private investeringer i forskning og utvikling
- Næringslivet er for dårlig til å ta i bruk ny teknologi
- Lav produktivitetsvekst
- En svært ensidig og råvarebasert eksportøkonomi

Figur 2: Hovedfunn i Omstillingsbarometeret

Norges omstillingsevne midt på treet

Figuren over viser at Norge har en middels plassering både på de grunnleggende forutsetningene og på måloppnåelse innen bærekraftig utvikling. Sammenlignet med fjorårets barometer, er Norges posisjon bedret innen innovasjon og entreprenørskap (til 12. plass) og kompetanse (11. plass), men den har falt med én plassering innen teknologi, fra 8. plass til 9. plass. Innen bærekraftig utvikling har Norge imidlertid forbedret sin posisjonering med tre, fra 14. plass til 11. plass.

Kritiske svakheter i norsk omstillingsevne

Av de grunnleggende forutsetningene er det særlig noen områder innenfor hver av de tre dimensjonene som skaper bekymring for Norges velferd framover. Tilgangen på spisskompetanse generelt er relativt lav, og andelen studenter som velger STEM-utdanning er svært lav sett i en internasjonal sammenheng. Norge har lite omfang av kunnskaps- og teknologinæringer, evner i begrenset grad å ta i bruk ny teknologi og ligger helt bakerst når det gjelder omfanget av teknologisk eksport. Samtidig har Norge et næringsliv som i liten grad investerer i forskning og utvikling, har lite tilgang på risikokapital og er mindre internasjonalt konkurransedyktig.

God økonomi, rammebetingelser og sosial bærekraft holder ikke

Det er likevel noen lyspunkter for Norge. Vi har en offentlig sektor som i stor grad evner å tilby digitaliserte tjenester og gode rammebetingelser. Videre har befolkningen gode digitale ferdigheter, deltar i stor grad i arbeidsmarkedet, og lærer gjennom hele livet. I tillegg er det norske næringslivet relativt langt framme når det gjelder samarbeid og innovasjon.

Vi kommer heller ikke utenom Norges største særtrekk, den enorme statlig netto formuen. Denne gir norske myndigheter en mulighet til å få til omstilling som ingen andre land har, og trekker Norges rangering på økonomisk bærekraft opp. Når det gjelder utvikling i arbeidskraftproduktivitet, ligger imidlertid Norge relativt lavt. Dette er særlig bekymringsfullt i lys av behovet for effektivisering som følge av demografisk utvikling. Videre skaper konsentrasjonen i eksportsektoren en stor sårbarhet for svingninger i olje- og gassprisene.

Den andre bærekraftsdimensjonen er Norges sterkeste, og måler sosial bærekraft. Norge har relativt få som faller utenfor og høy grad av inntektslikhet, men utviklingen over tid går i feil retning.

Når det gjelder klima- og miljømessig bærekraft rangerer Norge på 26. plass. Rangeringen trekkes særlig ned av en høy andel fossil eksport, høyt energikonsum per innbygger, økte utslipp av produksjonsbaserte klimagasser, lite miljøeffektivitet i landbruk og høyt avfall som i liten grad gjenbrukes. Høyt tilbud av fornybar energi og lite luftforurensing trekker Norges rangering opp.

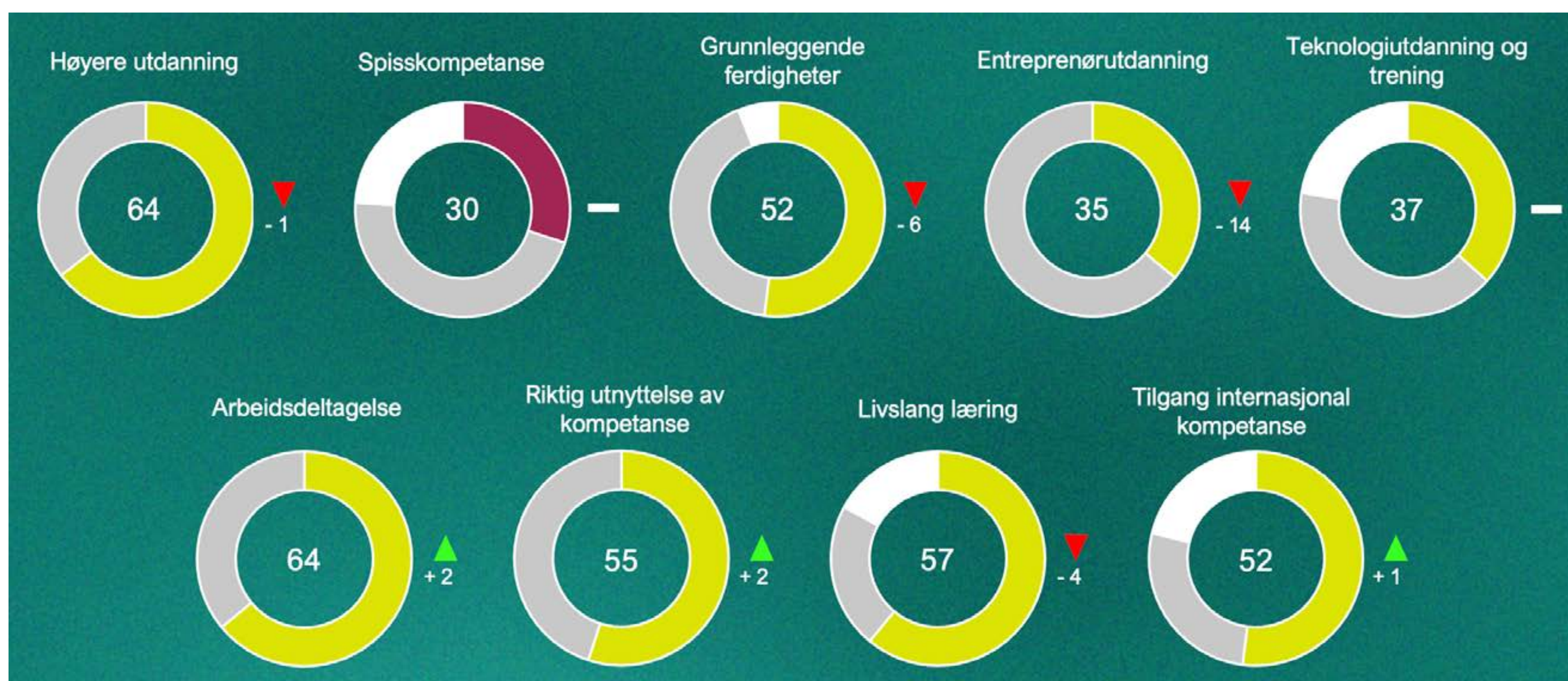
4.1 Kompetenz

4.1 Resultater: Kompetanse

Tilgang på kompetanse er en grunnleggende forutsetning for langsiktig økonomisk vekst, og er derfor sentralt i vurderingen av et lands omstillingsevne. Årets barometer viser at Norge ligger midt på treet, og bak våre nordiske naboland, når det gjelder evnen til å sikre tilgang på kompetansen næringslivet trenger i framtiden. I tillegg går utviklingen i feil retning. Sammenlignet med våre naboland har Norge en lavere andel med spisskompetanse (master- eller doktorgrad). Samtidig har vi en relativt lav andel studenter som tar STEM-utdanning, og utviklingen er negativ. Videre er unges grunnleggende ferdigheter svake og utvikles i feil retning. Til sammen svekker dette tilgangen på den kompetansen som skal drive omstilling og skape fremtidig verdiskaping. Lyspunktet er at Norge i større grad enn tidligere viser evne til å tiltrekke, men særlig beholde, internasjonale talenter. Samlet sett rangerer Norge på 11.plass når det gjelder kompetansetilgang.

Figur 3: Resultater for kompetanse

Beste resultat i 2026

Underdimensjonene Norge får flest poeng på innen kompetanse er *høyere utdanning*, *arbeidsdeltakelse* og *livslang læring*, med mellom 57 og 64 poeng.

Underdimensjonen *høyere utdanning* inkluderer andelen i befolkningen med utdanning over videregående opplæringsnivå, og Norge rangerer som nummer 9, med en andel med høyere utdanning på i underkant av 50 prosent. Resultatet trekkes opp av en stor andel med fagskole og bachelor-utdanning.

Norge rangerer som nummer 6, og over våre naboland, på underdimensjonen *arbeidsdeltakelse*. Sysselsettingsandelen i Norge er på i underkant av 70 prosent blant dem mellom 15 og 74 år.

Underdimensjonen *livslang læring* fanger opp andelen voksne som deltar i høyere utdanning og kurs, og de nordiske landene ligger helt i toppen. Norge plasseres som nummer fire, trukket opp av en høy andel voksne som deltar i høyere utdanning.

Norges eneste topprangering i kompetansedimensjonen er på indikatoren *beholde talenter*, som måler landets evne til å beholde internasjonalt talent gjennom gode arbeids- og levekår og et attraktivt samfunn for kompetent arbeidskraft. Når det gjelder å *tiltrekke talenter*, ligger imidlertid Norge på en 11. plass.

Dårligste resultat i 2026

Norges svakeste dimensjoner innen kompetanse er *spisskompetanse, teknologiutdanning og trening, og entreprenørutdanning*, med mellom 30 og 37 poeng.

Det svake resultatet knyttet til tilgang på *spisskompetanse* (plass nummer 17) skyldes en relativt lav andel i befolkningen med master- og doktorgradsutdanning. At Norge får svakere resultat på *spisskompetanse*, men sterkere på *høyere utdanning* skyldes at en relativt stor andel i befolkningen har kort høyere utdanning i Norge.

Videre rangerer Norge også som land nummer 17 på *teknologiutdanning og trening*. Plasseringen skyldes at det er relativt få i Norge som tar høyere utdanning innen naturvitenskap, teknologi, ingeniørfag eller matematikk (STEM-fag). Det er altså en relativt liten andel av befolkningen som har lang høyere utdanning, og av dem som tar høyere utdanning velger få STEM-fag. Det er imidlertid en relativt stor andel som får IKT-trening i arbeidslivet, som trekker denne dimensjonen opp.

At Norge ligger lavt på underdimensjonen *entreprenørutdanning*, skyldes lav vurdering av norske business-skoler og lite innslag av entreprenørutdanning i alle utdanningsnivå.

I tillegg til ovennevnte dimensjoner har Norge svært svake resultater på enkelte indikatorer. Norges gjennomsnittlige *PISA-resultater* er blant de svakeste av de 28 landene i barometeret, og *TIMSS-resultatene* er middelmådige. Begge måler unges ferdigheter innen matematikk, problemløsning og språk. De svake resultatene kan begrense tilgangen på kompetanse i framtidens arbeidsmarked.

Når tilgangen på innenlandsk kompetanse er begrenset, både nå og framover, er det avgjørende med god tilgang på internasjonal kompetanse. Norge ligger midt på treet når det gjelder *tilgang til internasjonal kompetanse*, som følge av at Norge i svært liten grad tiltrekker seg internasjonale studenter og i middels grad utenlandske arbeidstakere, sammenlignet med andre land.

Norge ligger bak våre naboland når det gjelder kompetansetilgang

Sveits rangeres øverst av 28 land i kompetansedimensjonen, og har ligget på første eller andre plass siden 2023. Landet trekkes særlig opp av høyest andel av befolkningen med *spisskompetanse* og sterkest tilgang på *internasjonal kompetanse*. Sammenlignet med fjorårets barometer er det særlig *kompetanseutnyttelsen* som har bedret seg, mens evnen til å *beholde talenter* har falt.

Samtlige av våre naboland ligger over oss når det gjelder kompetansetilgang, med 57 poeng. Kun Sveits og Japan ligger over våre naboland. Det er imidlertid store forskjeller i hvilke underdimensjoner som trekker landene opp og ned.

Finland trekkes særlig opp av toppplassering på *livslang læring og teknologiutdanning og trening*, men ned av relativt lav *arbeidsdeltakelse*. Hele 29 prosent av voksne deltar i kurs, og 5 prosent tar høyere utdanning, mot henholdsvis 22 og 4 prosent i Norge. Også når det gjelder IKT-opplæring i arbeidslivet ligger Finland foran, med 38 prosent mot 31 prosent i Norge. Andelen som velger STEM-utdanning er rundt 30 prosent på både bachelor- og masternivå, mens tilsvarende andeler i Norge er 17 og 25 prosent. Sammenlignet med fjoråret har Finland størst forbedring innen tilgang på *spisskompetanse og teknologiutdanning og trening*, mens *entreprenørutdanningen* faller.

Sverige ligger rett bak Finland når det gjelder *livslang læring* og høyest av nabolandene når det gjelder andelen med *høyere utdanning og spisskompetanse*. I motsetning til i Norge trekkes andelen med høyere utdanning opp av en høy andel med master- og doktorgradsutdanning. Andelen med doktorgrad er indikatoren som bedres klart mest i Sverige sammenlignet med 2022. Sammenlignet med fjoråret er det *høyere utdanning og spisskompetanse* som bedres mest, mens *entreprenørutdanningen og kompetanseutnyttelsen* faller. Sverige ligger særlig lavt når det gjelder entreprenørutdanning i årets barometer.

Danmark har vist den sterkeste overordnede utviklingen, fra 11. plass i 2022 til 4. plass i årets barometer. Sammenlignet med fjoråret er det særlig *tilgangen på spisskompetanse, teknologiutdanning og trening og utnyttelsen av kompetanse* som har forbedret seg, mens både *livslang læring og tilgang på internasjonal kompetanse* har svekket seg.

Tabell 2: Resultater for kompetanse sammenlignet med Norden

Underdimensjon	 Danmark	 Finland	 Norge	 Sverige
Spisskompetanse	42	35	30	56
Tilgang på internasjonal kompetanse	61	46	52	55
Teknologiutdanning og trening	59	77	37	46
Entreprenørutdanning	–	58	35	29
Arbeidsdeltagelse	63	35	64	61
Livslang læring	53	83	57	82
Riktig utnyttelse av kompetanse	72	62	55	52
Høyere utdanning	54	48	64	70
Grunnleggende ferdigheter	52	68	52	59
Gjennomsnitt	57	57	50	57

– betyr at det oppdaterte datagrunnlaget ikke inneholder en verdi. Gjennomsnittet beregnes ut fra tilgjengelige verdier.

Kompetansetilgangen utvikles i feil retning

Kompetansedimensjonen i sin helhet har vært i negativ utvikling i flere år, og har falt med 7 poeng siden 2022. Det tilsvarer et fall fra 7. til 11. plass av 28 land.

Når det gjelder utviklingen av underdimensjonene, er det kun en som ikke har lavere poengsum enn i 2022. Utviklingen har vært særlig negativ for underdimensjonene *entreprenørutdanning og arbeidsdeltakelse*.

Fallet i *entreprenørutdanning* skyldes lavere vurdering av kvaliteten på norske busniess skoler, og mindre entreprenørutdanning i utdanningssystemet (både grunnskole og høyere utdanning). Fallet fortsetter i årets barometer, fra allerede lave nivå.

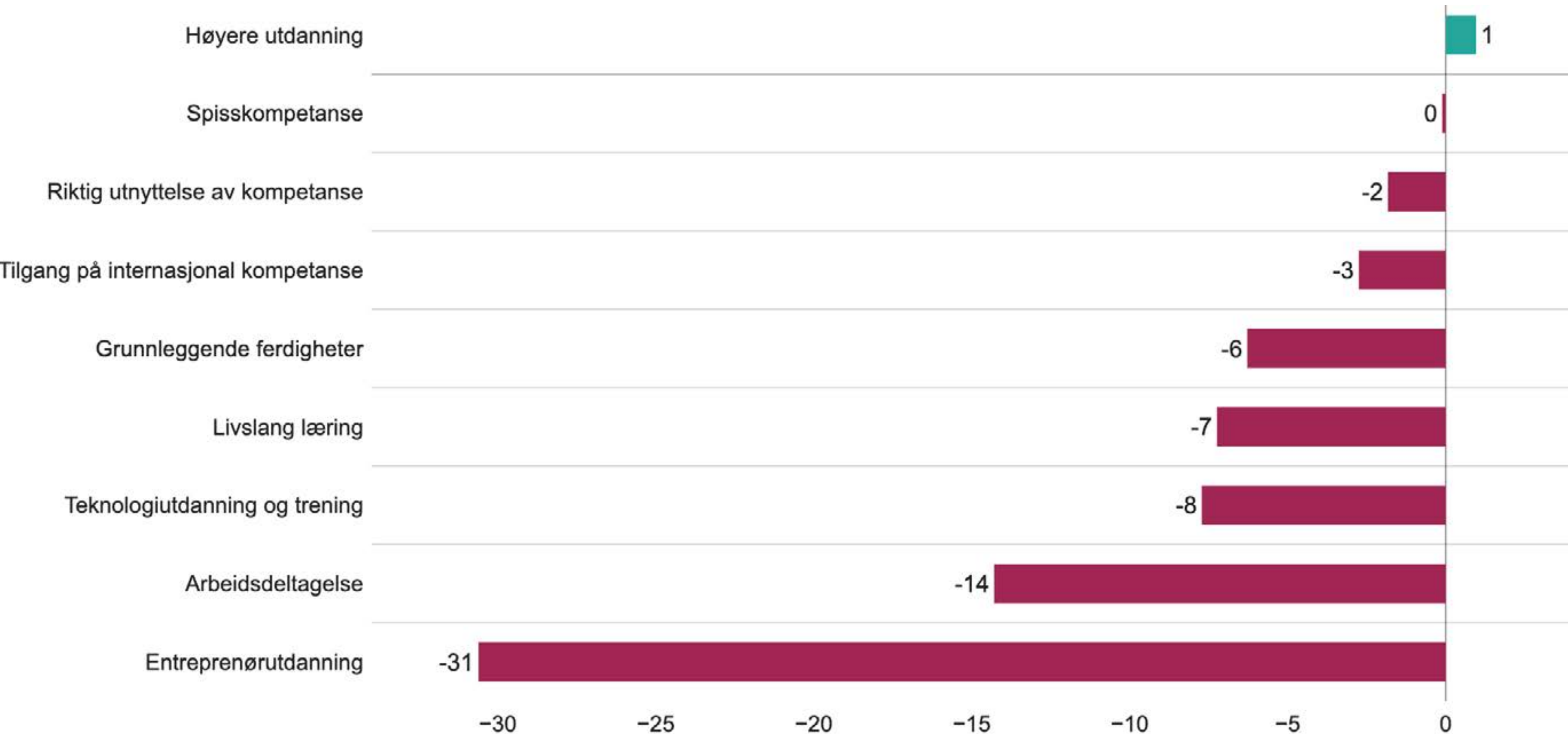
Fallet knyttet til *arbeidsdeltakelsen* skyldes en liten nedgang i norsk arbeidsdeltakelse, men særlig høyere sysselsettingsandeler i andre land.

Dimensjonen *grunnleggende ferdigheter* faller med 6 poeng mellom Omstillingsbarometeret i 2022 og årets barometer. Denne inkluderer resultater fra PISA, TIMSS og PIAAC. For alle tre faller Norges poengsum over tid, med størst fall i PISA-undersøkelsen. Mens voksnes generelle ferdigheter faller noe fra et høyt nivå, faller unges ferdigheter mye fra lave nivå. Resultatene peker på en utfordring som kan få betydning langt fram i tid, ettersom svake grunnleggende ferdigheter blant unge reduserer både evnen til å tilegne seg ny kompetanse og næringslivets tilgang på relevant arbeidskraft framover.

Norges plassering i dimensjonen *teknologiutdanning* og trening faller også fra et lavt nivå. Sammenlignet med andre land, har Norge dermed både lave realfagsferdigheter blant unge og en lav andel som velger realfagsutdanning.

Samlet peker resultatene på en gradvis svekkelse av de kompetanseforutsetningene som er nødvendige for omstilling og for å oppnå framtidig verdiskaping.

Figur 4: Endring i Norges score i kompetanse fra 2022 til 2026

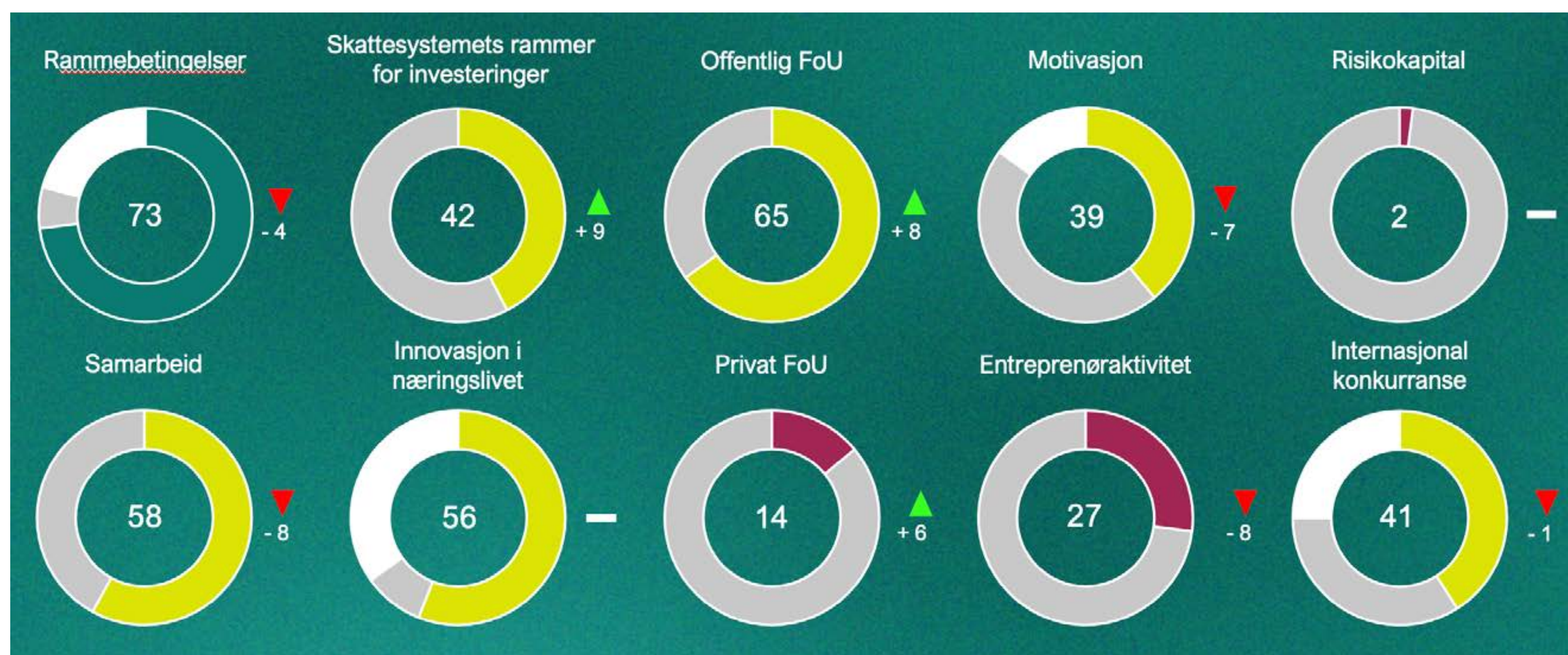
4.2 Innovasjon og entreprenørskap

4.2 Resultater: Innovasjon og entreprenørskap

For å skape et mer fremtidsrettet næringsliv er det avgjørende at nye virksomheter starter opp og at eksisterende næringsliv innoverer. I Norge ligger i utgangspunktet mye til rette for å lykkes med innovasjon og gründeraktivitet. Myndighetenes økonomiske støtte til forskning og utvikling er høy, i tillegg er rammebetingelsene gode og stabile sammenlignet med de fleste andre land. Innovasjonsaktiviteten i næringslivet og kulturen for samarbeid om innovasjon er også relativt god i Norge. Likevel er det en rekke faktorer som begrenser innovasjonsaktiviteten i Norge. Særlig trekkes Norge ned av manglende tilgang på risikokapital og lite private investeringer i FoU. I tillegg har vi et skattesystem som i mindre grad favoriserer næringslivsinvesteringer, sammenlignet med de andre landene i barometeret. Entreprenøraktiviteten er lav og trenden er negativ. Videre er intensjonen om å starte en virksomhet lav og fallende. Samtidig øker frykten for å mislykkes. Andelen norske virksomheter som er konkurransedyktige internasjonalt er fremdeles svært lav i internasjonal sammenheng, og utviklingen er negativ. Norge rangerer som land nummer 12 når det gjelder innovasjon og entreprenørskap samlet sett.

Figur 4: Resultater for innovasjon og entreprenørskap

Beste resultat i 2026

Omstillingsbarometeret 2026 viser at Norges styrker innen innovasjon og entreprenørskap er knyttet til *rammebetingelser* og *stabilitet*, og *det offentlige investeringer i FoU*.

Underdimensjonen rammebetingelser og stabilitet fanger opp graden av politisk stabilitet, effektivitet, tillit til myndighetene og oppstartsmuligheter. Gode rammebetingelser og høy grad av stabilitet gir virksomheter større forutsigbarhet og lavere risiko ved investeringer. Høy tillit, velfungerende institusjoner og effektive myndigheter bidrar til et næringslivsklima som gjør det enklere å etablere, utvikle og drive virksomhet.

De sterke offentlige FoU-investeringene gir et viktig grunnlag for forskning, kunnskapsutvikling og innovasjon i norsk økonomi. Norge er blant landene som er nær ved å oppfylle målet om offentlige FoU-investeringer på én prosent av BNP.

Over tid har imidlertid Norges plassering for både rammebetingelser og offentlig FoU falt. I barometeret for 2022 lå Norge på første plass på begge disse, mens i årets barometer har Norge falt til 3. plass på rammebetingelser og 8. plass for offentlige FoU-investeringer.

Videre så ligger Norge relativt godt an sammenlignet med andre land når det gjelder samarbeid om innovasjon (4. plass) og innovasjonsaktiviteter i næringslivet (3. plass). Dette kan blant annet ha sammenheng med høy tillit mellom aktører i samfunnet og offentlig investeringer i FoU som legger til rette for samarbeid mellom næringsliv, forskningsmiljøer og myndigheter.

Dårligste resultat i 2026

Sammenlignet med andre land ligger Norge svært lavt på to indikatorer som er avgjørende for framtidig økonomisk vekst, nemlig tilgangen på *risikokapital* og *Private investeringer i FoU*.

Tilgangen på *risikokapital* er kritisk lav, og Norges poengsum har sunket til i underkant av 2 i årets barometer. Det tilsvarer plass nummer 20 av 23 land, og godt under våre naboland. Den lave poengsummen vitner om en akutt mangel på tidligfase-, senfase- og såkornkapital, og bidrar særlig til utfordringer med å skalere virksomheter i Norge.

Private investeringer i FoU forblir en vedvarende svakhet med en poengsum på kun 14. Det tilsvarer plass nummer 21 av 27 land, og også her langt bak våre naboland med private investeringer i FoU tilsvarende under en prosent av BNP. Mens våre naboland ligger like under eller over to-prosentmålet for næringslivets FoU-investeringer, ligger Norge godt under. I følge SSB (2026) skyldes halvparten av Norges svakere FoU investeringer at vi har en lite FoU-intensiv næringsstruktur. Videre viser SSB (2026) at det vil kreve en svært stor reallokering av ressurser mot mer FoU-intensive næringer for å oppnå to-prosentmålet.

Sverige i innovasjonsskappløpets ledelse, mens Norge skiller seg ut med lave FoU-investeringer i næringslivet

Sør-Korea er landet som rangerer helt i topp innen innovasjon og entreprenørskap. Landet får topprangering på hele tre underdimensjoner: *motivasjon*, *privat FoU*, og *offentlig FoU*. I tillegg ligger landet øverst på omfang av *teknologiske IPR-rettigheter* og har den laveste *frykten for å mislykkes*.

Sverige rangerer som nummer 2 innen innovasjon og entreprenørskap, og ligger dermed godt over Norge og de andre nordiske landene. Sverige ligger helt øverst på underdimensjonen *samarbeid om innovasjon og annen forretningsvirksomhet*, og ligger jevnt over relativt godt an sammenlignet med de andre landene. Dette inkluderer blant annet gode *oppstartsmuligheter*, gode *rammebetingelser*, lave *tariffer*, relativt god tilgang på *risikokapital* og høye *private og offentlige investeringer i FoU*.

De nordiske nabolandene har en del fellestrekk når det gjelder innovasjon og entreprenørskap. *Rammebetingelsene* er generelt gode og stabile og det *offentliges FoU-investeringer* er høye i alle fire land, men aller høyest i Danmark. *Innovasjonsaktiviteten* i eksisterende næringsliv er også relativt høy i alle fire land, mens *entreprenøraktiviteten* er lav. De særlig store avvikene for Norge er innen underdimensjonene private FoU-investeringer og risikokapital. For disse underdimensjonene ligger våre naboland godt oppe i øvre halvdel, mens Norge plasseres i nedre fjerdedel.

Tabell 3: Resultater innovasjon og entreprenørskap sammenlignet med Norden

Underdimensjon	 Danmark	 Finland	 Norge	 Sverige
Skattesystemets investeringsvennlighet	34	39	42	56
Motivasjon	–	19	39	35
Internasjonal konkurranse	58	45	41	52
Risikokapital	8	6	2	10
Samarbeid	6	74	58	100
Entreprenøraktivitet	24	17	27	26
Innovasjon i næringslivet	45	49	56	53
Rammebetingelser og stabilitet	75	66	73	68
Offentlig FoU	69	65	65	65
Privat FoU	39	41	14	57
Gjennomsnitt	40	43	42	54

– betyr at det oppdaterte datagrunnlaget ikke inneholder en verdi. Gjennomsnittet beregnes ut fra tilgjengelige verdier.

Over tid taper Norge terreng i dimensjoner som er avgjørende for innovasjon og entreprenørskap, og vårt klart største fortrinn svekkes

Innovasjonsdimensjonen preges av store motsetninger, og er hoveddimensjonen Norge får lavest poengsum. I årets barometer rangerer Norge som 12 av 27 land på denne hoveddimensjonen. Dette er to plasseringer opp fra fjorårets barometer, men over tid er plasseringen fallende, fra en 9. plass i 2022.

Kun tre underdimensjoner har utviklet seg i positiv retning siden fjorårets barometer, men det er forbehold knyttet til tolkningen av utviklingen for alle. Den første og andre underdimensjonen med positiv utvikling er offentlig FoU (+8 poeng) og privat FoU (+6 poeng). Disse to indikatorene er målt som andel av BNP, og fordi Norges BNP falt, skaper det en positiv utvikling. Det faktiske beløpet investert i privat FoU har økt minimalt, fra et lavt nivå. Det offentliges investeringer i FoU er nærmest uendret. Sammenlignet med i 2022, har begge disse falt i poeng.

Den siste er skattesystemets investeringsvennlighet som bedres med hele 9 poeng, og 4 plasser, fra et relativt lavt nivå. Økningen skyldes imidlertid ikke at det norske skattessystemet har blitt mer investeringsvennlig, men en forverring i andre land. Norges plassering er i hovedsak trukket ned av formueskatt, høy personbeskatning og høy MVA. Sammenlignet med i 2022 har imidlertid Norges skattesystem blir mindre investeringsvennlig sammenlignet med i andre land.

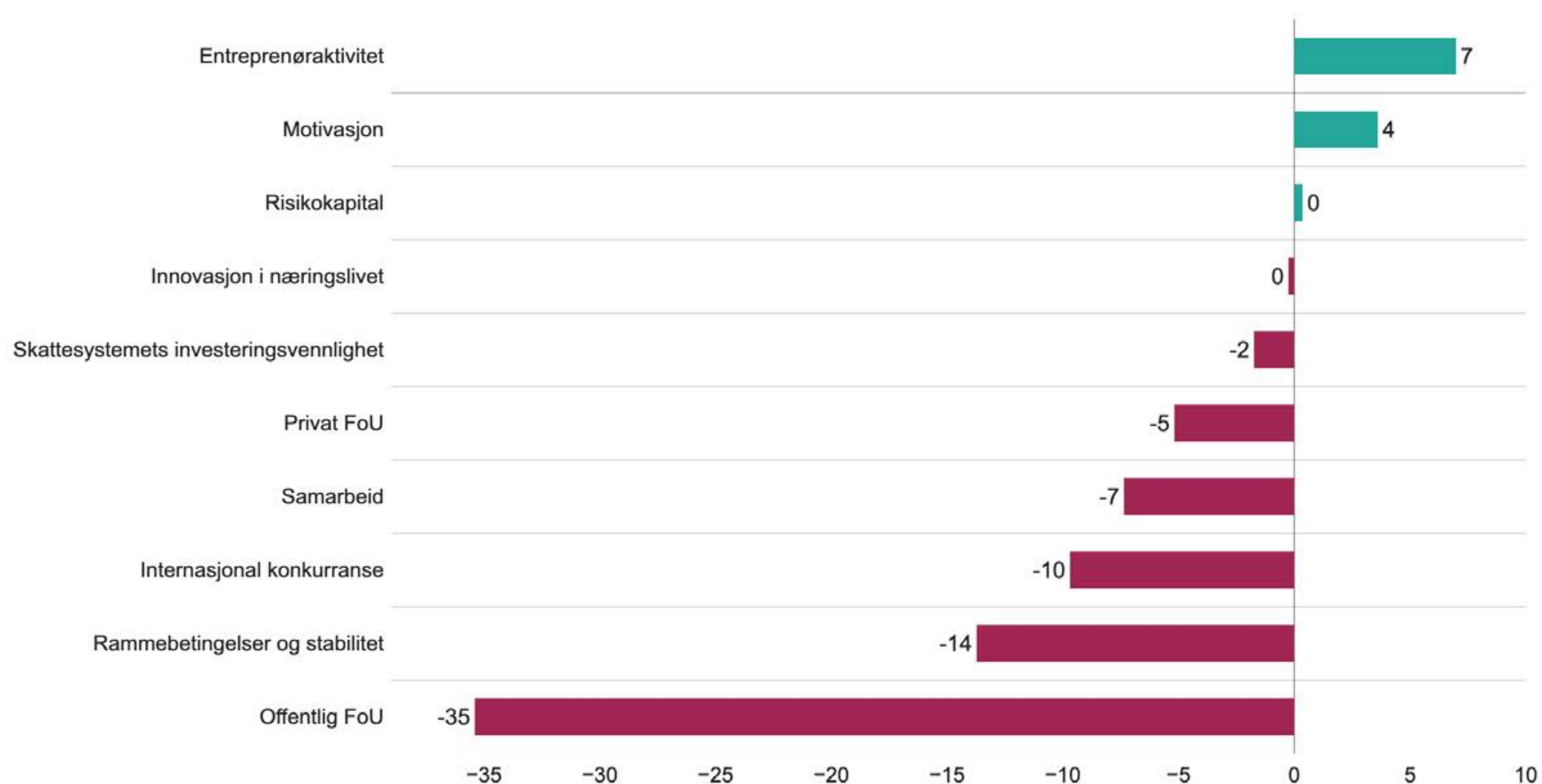
Dimensjonene med positiv utvikling siden fjoråret skyldes dermed i stor grad endringer i andre land og i BNP, mens avgjørende indikatorer for fremtidig vekst og gründeraktivitet peker feil vei.

Det er særlig tre dimensjoner som opplever et kraftig fall sammenlignet med fjoråret. Nemlig *motivasjon* til å starte virksomheter, faktisk *entreprenøraktivitet* og *rammebetingelser og stabilitet*.

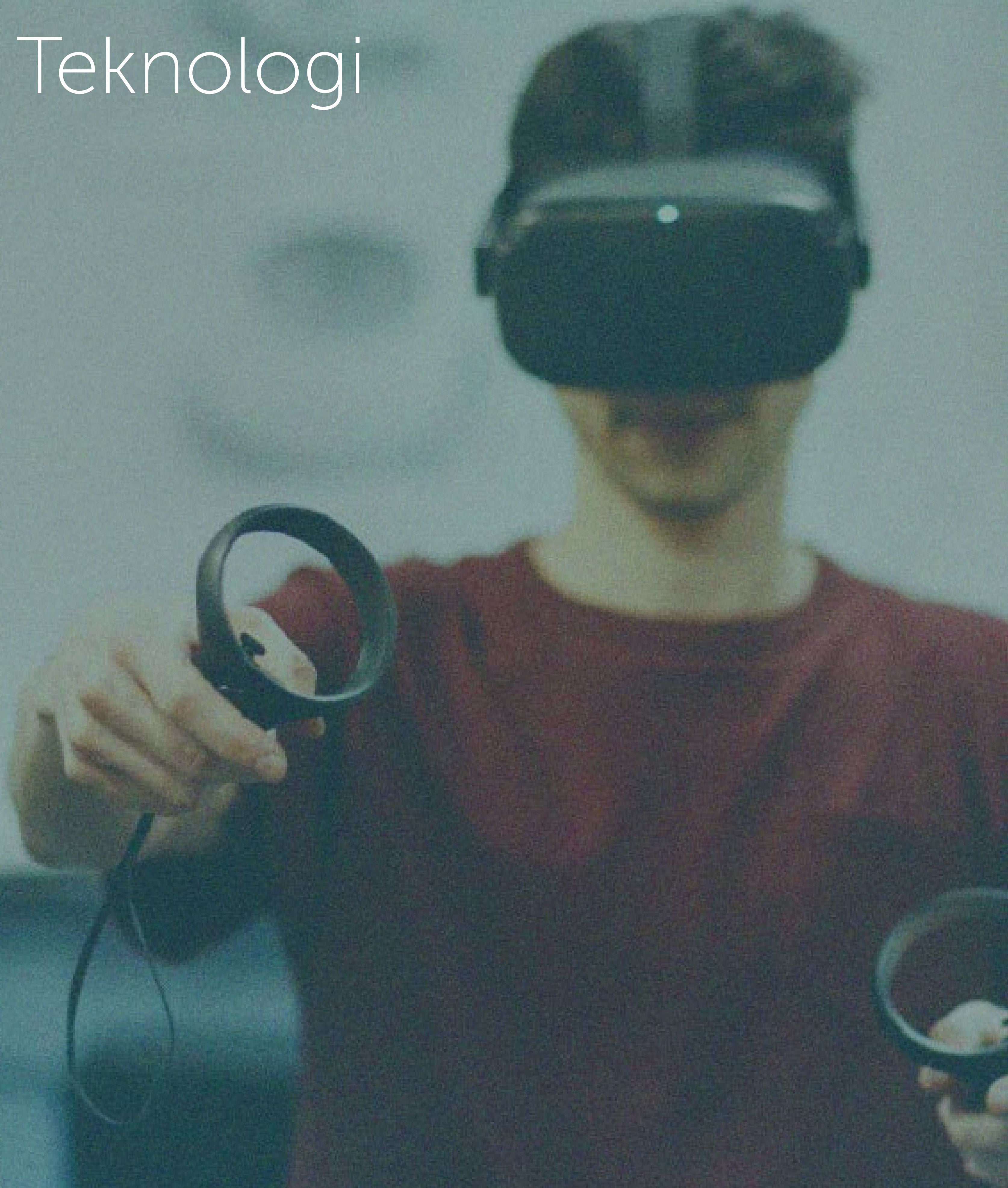
Motivasjonsdimensjonen svekkes av redusert intensjon om å starte virksomhet og økt frykt for å mislykkes, og Norge faller fra 11. til 12. plass sammenlignet med i fjor. Når det gjelder *entreprenøraktivitet* ligger Norge på en 13. plass i årets barometer, ned fra 8. plass i fjor. Når motivasjonen er fallende, er det også grunn til å anta at entreprenøraktiviteten framover vil svekkes. Begge disse dimensjonene har hatt en negativ utvikling de siste par årene, men Norge ligger bedre an enn i 2022.

De grunnleggende *rammebetingelsene og stabiliteten* faller fra fra 2. plass i fjor til 3. plass i år. Endringen siden i fjor skyldes i hovedsak at andre lands myndigheter blir mer effektive. Som Norges største fortrinn for å lykkes med innovasjon og entreprenørskap, er det særlig bekymringsverdig at rammebetingelsene har hatt en sterk negativ utvikling helt siden 2022. Sammenlignet med 2022 er det særlig tilliten til myndighetene og oppstartsmulighetene som har falt kraftig.

Figur 5: Endring i Norges score i innovasjon og entreprenørskap fra 2022 til 2026

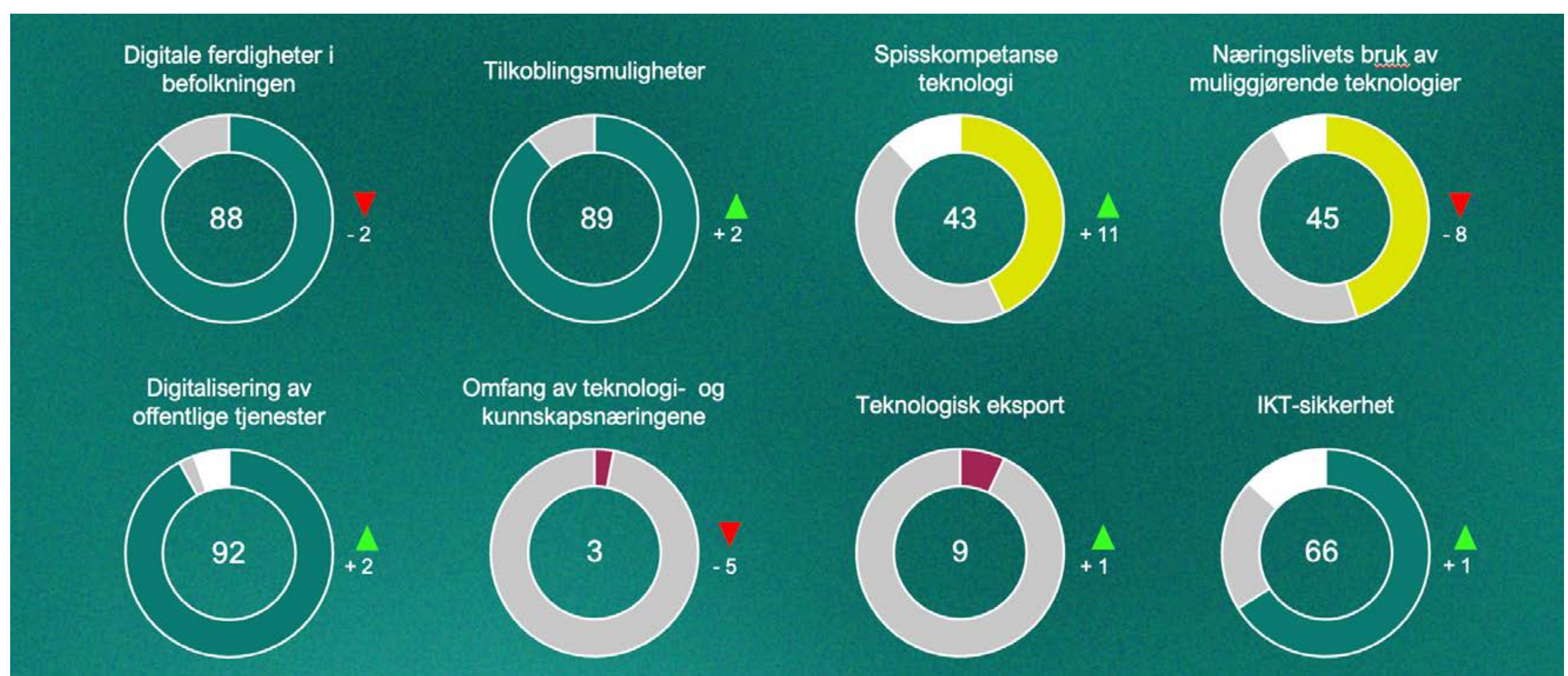
4.3 Teknologi

4.3 Resultater: Teknologi

Norge har flere forutsetninger på plass for å lykkes innen teknologi. Befolkningens digitale ferdigheter er gode, offentlige tjenester er i stor grad digitalisert, og tilkoblingsmuligheter har hatt en rivende utvikling de siste årene. Dette har bidratt til at teknologidimensjonen er der Norges posisjonering er sterkest i årets barometer. For framtidig verdiskaping er det imidlertid viktig at næringslivet evner å både ta i bruk og utvikle ny teknologi. Norge plasseres fortsatt middels når det gjelder implementering av kunstig intelligens i næringslivet, og svært lavt når det gjelder robotikk. Begrenset bruk av muliggjørende teknologi henger sammen med at Norge har relativt få IKT-spesialister, både som andel av alle sysselsatte og spredt rundt i næringslivet. I tillegg er IKT-nærings verdiskaping svært lav og det er generelt svært få sysselsatte i teknologi- og kunnskapsintensive næringer. Også når det gjelder utvikling av ny teknologi faller Norge bakpå, og ender på 27. plass når det gjelder eksport av teknologi. Norge rangerer som land nummer 8 i dimensjonen for teknologi.

Figur 6: Resultater for teknologi

Beste resultat i 2026

Omstillingsbarometeret 2026 viser at Norge beholder sitt konkurransefortrinn når det gjelder *digitalisering av offentlige tjenester*, *høye digitale ferdigheter i befolkningen* og *tilkoblingsmuligheter*. For disse tre ligger Norge i det øvre sjiktet internasjonalt, med mellom 88 og 92 poeng.

De sterke resultatene gir Norge et godt utgangspunkt for digitalisering og effektivisering. Når både infrastrukturen, de offentlige tjenestene og befolkningens digitale kompetanse holder et høyt nivå, blir terskelen lavere for innovasjon, teknologiadopsjon og skalering av nye løsninger.

Det er samtidig viktig å nyansere bildet. Norges høye plassering på digitalisering av offentlige tjenester drives i stor grad av at innbyggere og virksomheter i omfattende grad benytter digitale løsninger, som Altinn og NAV. På området åpne data er resultatene mindre sterke, og Norge rangerer som land nummer 10. Dette tyder på at det fortsatt finnes et potensial for å styrke offentlig sektors rolle som tilrettelegger for verdiskaping gjennom bedre tilgjengeliggjøring av data.

Dårligste resultat i 2026

Norge får under 10 poeng, og befinner seg nest nederst i rangeringen, på underdimensjonene *kunnskaps- og teknologinæringenes omfang og eksport av teknologiske varer og tjenester*.

Den første måler *kunnskaps- og teknologinæringenes omfang*, og inkluderer både sysselsetting og verdiskaping. Norges lave plassering skyldes for det første at andelen sysselsatte i teknologi- og kunnskapsintensive næringer er svært liten, med under to prosent av alle sysselsatte i 2025. Til sammenligning er andelen om lag fem prosent i våre naboland. For det andre er verdiskapingen i IKT-næringen relativt lav. I 2025 sto næringen for 4 prosent av BNP i Norge, og over det dobbelte i Sverige.

Den andre fanger opp *eksportomfanget av teknologiske varer og tjenester*. Underdimensjonen inkluderer både høyteknologisk vareeksport, hvor Norge rangerer som land 26, og eksport av IKT-tjenester, hvor Norge rangerer som land nummer 16. At Norge rangerer nær bunnen når det gjelder teknologisk eksport henger trolig sammen med den begrensede tilgangen på relevant kompetanse og omfang av kunnskaps- og teknologinæringer. Den svært lave plasseringen indikerer lav internasjonal konkurransekraft innen næringer som er i sterk vekst i de fleste andre vestlige økonomier.

Våre naboland ligger i verdenstoppen innen teknologi, med Danmark som leder

Danmark har høyest poengsum i teknologidimensjonen, og har ligget på første plass de siste to årene med **Finland** like bak. Danmark får førsteplass på underdimensjonen *næringslivets bruk av muliggjørende teknologier og digitalisering av offentlige tjenester*, og ligger jevnt over høyt på underdimensjonene med unntak av *teknologisk eksport*.

Finland trekkes også opp av *næringslivets bruk av muliggjørende teknologier*, og ligger på første plass når det gjelder implementering av *IKT-sikkerhetstiltak*, *tilgang på 5G* og *tilgang på spisskompetanse innen teknologi*. Sistnevnte er både høy og i sterk vekst som følge av at en stadig større andel virksomheter sysselsetter IKT-spesialister.

Til tross for forskjeller i samlet poeng presterer alle de nordiske landene relativt sterkt på de grunnleggende forutsetningene for digital omstilling. Sammenlignet med mange andre land kombinerer de gode tilkoblingsmuligheter, høye digitale ferdigheter og omfattende digitale offentlige tjenester.

Forskjellene ligger særlig i evnen til å omsette sterke digitale rammebetingelser til teknologisk kompetanse, teknologianvendelse og verdiskaping. Mens Norge også ligger i toppsjiktet på digital infrastruktur, innbyggernes digitale ferdigheter og digitale offentlige tjenester, henger Norge etter Danmark, Finland og Sverige når det gjelder tilgang på spisskompetanse og næringslivets anvendelse av muliggjørende teknologier. Resultatene tyder på at utfordringen ikke først og fremst er å digitalisere samfunnet, men økt anvendelse og utvikling av i næringslivet.

Tabell 4: Resultater for teknologi sammenlignet med Norden

Underdimensjon	 Danmark	 Finland	 Norge	 Sverige
Tilkoblingsmuligheter	99	84	89	79
Digitale ferdigheter i befolkningen	93	98	88	51
Spisskompetanse teknologi og digitalisering	69	88	43	75
Næringslivets bruk av muliggjørende teknologier	92	85	45	67
Digitalisering av offentlige tjenester	94	79	92	73
Kunnskaps- og teknologinæringenes omfang	24	24	3	22
IKT-sikkerhet	83	50	66	61
Teknologisk eksport	17	34	9	30
Gjennomsnitt	71	68	54	57

Vekst i kompetanse og bruk av teknologi, men omfanget av kunnskaps- og teknologinæringene og teknologisk eksport taper terreng

Teknologidimensjonen er den eneste hoveddimensjonen hvor Norges rangering faller sammenlignet med fjoråret, fra 7. plass til 8. plass i årets barometer. Over tid utvikles imidlertid teknologidimensjonen i positiv retning. Sammenlignet med 2022 er dette den eneste dimensjonen hvor Norge utvikles i positiv retning, med en økning på 11 poeng.

Sammenlignet med 2022, er veksten størst i dimensjonen *tilkoblingsmuligheter*. Veksten skyldes at Norge var ikke blant de aller første landene til å bygge ut 5G, men dekningen har økt svært raskt de siste årene, slik at Norge i dag ligger tett på de ledende landene i Europa.

Det er særlig *næringslivets bruk av muliggjørende teknologier* hvor Norge taper terreng mot de andre landene det siste året. Det skyldes i hovedsak sterk vekst i andre lands bruk av skytjenester og kunstig intelligens. Også når det gjelder *digitale ferdigheter i befolkningen* gjør fremgang i andre land at Norge får en nedgang i poeng og rangering. Sammenlignet med 2022, har imidlertid begge disse underdimensjonene hatt sterk vekst (se figur under).

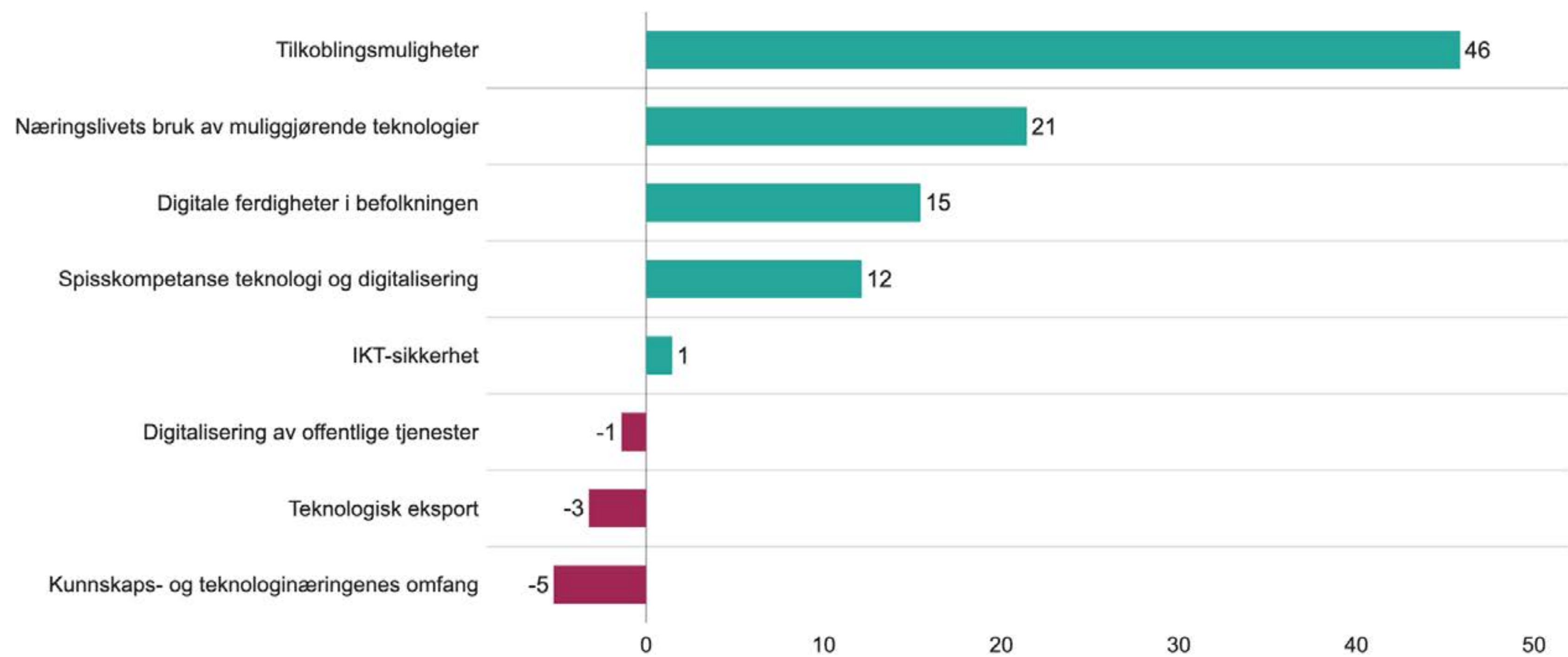
Når det gjelder tilgang på *teknologisk spisskompetanse* har Norge hatt klar framgang (fra et lavt nivå) over tid, og særlig det siste året. Norge har klatret fra 13. plass til 10. plass siden fjorårets barometer. Årsaken er at flere virksomheter har sysselsatt egne IKT-spesialister og at det generelt er flere sysselsatte med IKT-kompetanse.

Videre har myndighetens arbeid med effektmåling, brukerinnsikt og eksempler på gjenbruk av åpene data bidratt til dimensjonen *digitalisering av offentlige tjenester* øker med to poeng siden i fjor, men sammenlignet med 2022 faller Norge noe fra et høyt nivå.

Norge faller stadig lenger bak de andre landene når det gjelder kunnskaps- og teknologinæringenes omfang og teknologisk eksport. Det skyldes både fall i Norge og vekst i andre land, og innebærer en absolutt og relativ forverring.

Norge har altså opplevd vekst i sysselsatte med teknologisk kompetanse rundt om i Norges næringsliv, som bidrar til økt bruk av teknologi og digitaliserings- og effektiviseringsgevinster. Norge går imidlertid glipp av vekst i kunnskaps- og teknologinæringen, som kunne bidratt til økt internasjonal konkurransekraft innen teknologi.

Figur 7: Endring i Norges score i teknologi fra 2022 til 2026

4.4 Bærekraftig utvikling

4.4 Resultater: Bærekraftig utvikling

Omstillingsbarometeret måler Norges måloppnåelse innen økonomisk, klima- og miljømessig og sosial bærekraft sammenlignet med 27 andre OECD-land. Norge rangeres som nummer 11 av 28 land på bærekraft samlet sett, opp fra 18. plass for tre år siden. Norges bærekraftsprofil kjennetegnes av store forskjeller innad i de tre underdimensjonene. Sosial bærekraft er Norges sterkeste underdimensjon, til tross for en negativ utvikling de siste årene. Dette skyldes særlig lav ulikhet, lav risiko for fattigdom og sosial ekskludering, samt relativt lav arbeidsledighet. Innen økonomisk bærekraft er det særlig den høye netto statlige formuen som styrker Norges resultat. Samtidig trekker konsentrasjonen av eksportsektoren og svake resultater på flere produktivitetsindikatorer ned. Dette illustrerer et sentralt trekk ved norsk økonomi. De finansielle ressursene er store, men resultater på flere indikatorer som sier noe om evnen til framtidig verdiskaping er svake. Den største utfordringen er klima- og miljømessig bærekraft. Her bidrar lav luftforurensning, mye selvfornyet skog, høy andel fornybar energi og relativt lave klimagassutslipp per innbygger positivt, mens høy andel fossil eksport, høyt energiforbruk, store avfallsmengder per innbygger, svak avfallshåndtering og en svak utvikling i produksjonsbaserte klimagassutslipp trekker Norges utfall betydelig ned.

Figur 8: Resultater for bærekraftig utvikling

Beste resultat i 2026

Omstillingsbarometeret 2026 viser at Norges styrke ligger innen sosial bærekraft, hvor Norge rangeres som land nummer tre. Den høye rangeringen skyldes særlig høy grad av *inntektslikhet*, lav *ledighet* og *utenforskap blant unge* og *lite risiko for å havne i fattigdom og sosial ekskludering*. Det er viktig å bemerke utviklingen siden fjorårets barometer er negativ for underdimensjonen sosial bærekraft. Det er spesielt høy økning i andelen unge som er utenfor arbeid og utdanning.

På enkeltindikatorer har Norge to førsteplasser og en andreplass som trekker opp poengsummen i bærekraftsdimensjonen. Norges klart sterkeste resultat er høy netto statlig formue, med en verdi i 2025 tilsvarende 428 ganger størrelsen av norsk BNP. Andrelassen går til Finland, med 61 prosent av BNP i netto statlig formue.

Den andre førsteplassen får Norge for en høy andel naturlig regenerert skog som prosent av totalt skogareal. Andrelassen får Norge for å ha høy andel fornybar energi, hvor Island er eneste land som ligger høyere enn Norge. Begge disse trekker opp Norges rangering på klima- og miljømessig bærekraft.

Dårligste resultat i 2026

Norge plasseres svakest innen klima- og miljømessig bærekraft, som nummer 26 av 28 land. Den svake plasseringen skyldes *høy andel fossil eksport*, *mye avfall per innbygger* og *dårlig håndtering av avfall*, *høyt energikonsum*, *høye utslipp av*

produksjonsbaserte klimagasser og et lite miljøeffektivt landbruk. Samtidig oppnår Norge gode resultater på noen indikatorer. Norge har lite luftforurensing, mye selvfornyet skog, stort tilbud av fornybar energi og lite klimagassutslipp per innbygger.

Når det gjelder økonomisk bærekraft rangeres Norge som nummer 16. Resultatet trekkes særlig opp av høy *statlig nettoformue*. Samtidig trekker *konsentrasjonen i eksportsektoren*, *svak utvikling i arbeidskraftproduktivitet*, og en svak *CO2- og materialproduktivitet* ned. Konsentrasjonen i eksportsektoren gjør norsk økonomi sårbar for endringer i olje- og gassmarkedene, og lav produktivitsvekst svekker grunnlaget for framtidig verdiskaping og velferd. Evnen til å øke verdiskapingen per arbeidstime blir stadig viktigere etter hvert som demografiske endringer reduserer tilgangen på arbeidskraft.

Norge er best på sosial bærekraft, men svakest på klima- og miljømessig bærekraft

Både Sverige og Danmark rangerer klart høyere enn Norge når det gjelder bærekraftig utvikling, mens Finland rangerer under. **Sverige** er landet med aller høyest poengsum innen bærekraft, og har hatt førsteplassen fem år på rad.

Sveriges topprangering skyldes at landet får en poengsum nær det ledende land i alle tre underdimensjoner. Selv om utviklingen har gått i feil retning de siste par årene, presterer Sverige gjennomgående godt og unngår plasseringer i bunnen av fordelingen. Norge har derimot flere indikatorer der landet ligger helt eller nær nederst, men har samtidig to førsteplasser (Sverige har ingen).

Sverige har et klart fortrinn sammenlignet med Norge på indikatorer som måler hvor bærekraftig nærings- og eksportstrukturen er. Indikatorer der Sverige leder an, mens Norge ligger i bunnen av fordelingen, inkluderer *andel fossil eksport*, *konsentrasjon i eksportsektoren*, *utvikling i produksjonsbaserte klimagasser*, *miljøeffektivitet* og *CO2-produktivitet*. I tillegg har Sverige langt mindre avfall og energikonsum per innbygger.

Når det gjelder de tre underdimensjonene er det **Island** som ligger på førsteplass på sosial bærekraft, **Estland** på klima- og miljømessig bærekraft og **Irland** på økonomisk bærekraft.

Tabell 5: Resultater for bærekraftig utvikling sammenlignet med Norden

Underdimensjon	 Danmark	 Finland	 Norge	 Sverige
Klima og miljømessig bærekraft	60	59	44	69
Økonomisk bærekraft	56	40	44	52
Sosial bærekraft	63	61	75	72
Gjennomsnitt	60	53	54	64

Negativ utvikling innen økonomisk bærekraft skaper usikkerhet for framtidig verdiskaping

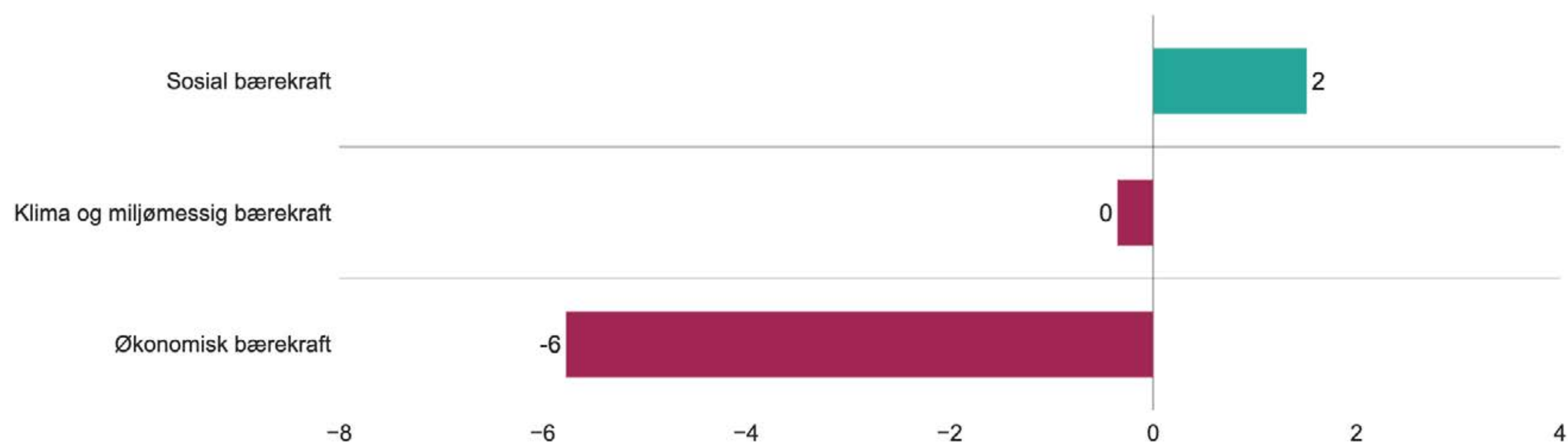
Norge rangeres som 11 av 28 land når det gjelder bærekraft samlet sett, opp fra 16. plass i 2022. Til tross for framgangen på rangeringen har den samlede poengsummen endret seg lite. Dette skyldes at flere land ligger tett på hverandre i poeng som medfører at små endringer i relative prestasjoner kan gi betydelige utslag på rangeringen.

Når det gjelder de tre underdimensjonene, er det kun sosial bærekraft som viser en tydelig endring fra fjorårets barometer, med en nedgang på tre poeng. Dette skyldes økt ledighet og utenforskap, særlig blant unge. Sammenlignet med i 2022, har imidlertid den sosiale bærekraften styrket seg med to poeng.

Det er lite endring i Norges poengsum knyttet til klima- og miljømessig bærekraft, både sammenlignet med fjoråret og 2022. På indikatornivå er det likevel flere utviklingstrekk som er verdt å merke seg. Utviklingen går i feil retning for *produksjonsbaserte klimagassutslipp*. Norge er landet som har hatt den svakeste utviklingen siden 2000 og er blant de få landene som fortsatt har høyere utslipp enn ved tusenårsskiftet. Samtidig rangerer Norge betydelig bedre når det gjelder *klimagassutslipp per innbygger*, og forbedrer poengsummen på denne indikatoren sammenlignet med fjorårets barometer. Forskjellen mellom disse to indikatorene skyldes blant annet at norske utslipp i stor grad er knyttet til utslippsintensiv produksjon, hvorav resten av økonomien i større grad er basert på utslippsfri elektrisitet sammenlignet med de fleste andre land. Norge kombinerer dermed lave utslipp i hoveddelen av samfunnet med økende utslipp fra deler av produksjonen, en todeling som gir svært ulike resultater avhengig av hvordan bærekraft måles.

Økonomisk bærekraft er bærekraftsdimensjonen med mest negativ utvikling sammenlignet med 2022. Den eneste av indikatorene i denne dimensjonen som har endret seg mer enn marginalt er *konsentrasjon i eksportsektoren*. Norges poengsum har falt fra 40 i Omstillingsbarometeret fra 2022 til 6 i årets barometer. På tross av stor endring i poengsum, har Norge ligger stabilt som land nummer 27 på denne indikatoren. Kun Island har en mer konsentrert eksportsektor.

Figur 9: Endring i Norges score i bærekraftig utvikling fra 2022 til 2026

5.0 Kilde- og indikatorliste

Kompetanse

Underdimensjon/indikator	Beskrivelse	Statistikkår	Kilde
Spisskompetanse			
Andel med mastergrad	Viser andelen av befolkningen (25-64 år) med mastergrad som høyeste utdanningsnivå	2024	OECD
Andel med doktorgrad	Viser andelen av befolkningen (25-64 år) med doktorgrad som høyeste utdanningsnivå	2024	OECD
Kvalitet på business-skoler	Index utarbeidet av GTCI. Vektet gjennomsnitt av høyest rangerte program per land og program. Lender som mangler et program, får en verdi likt 0.	2025	QS Global MBA Rankings
Tilgang internasjonal kompetanse			
Internasjonale studenter	Andel internasjonale studenter som deltar i høyere utdanning (alle høyere utdanning eksempelvis doktorgrad, mastergrad m.m.) som andel av total populasjon i høyere utdanning.	2023	UIS Data Browser
Næringslivets oppfatning om egen attraktivitet	Spørreundersøkelse som måler i hvilken grad høyt kvalifisert utenlandsk arbeidskraft tiltrekkes av landets næringsliv. Indeksen går fra 0 til 10. "Foreign highly skilled personnel are attracted to your country's business environment"	2025	IMD World Competitiveness Online
Beholde talenter	En sammensatt indeks som måler et lands evne til å holde på kompetent arbeidskraft gjennom høy livskvalitet, trygghet og gode sosiale ordninger. Indeksen går fra 0 til 100 og baserer seg på to hovedområder: bærekraft (økonomisk sikkerhet, pensjon, miljø) og livsstil (personlig trygghet, helsetilbud og ansattes velvære)	2025	Global Talent Competitiveness Index
Teknologiutdanning og trening			
Bachelor innen STEM-fag	Andel studenter som uteksaminerte med en bachelorgrad eller lignende innen STEM-fag (Science, Technology, Engineering and Mathematics)	2024	OECD
Master innen STEM-fag	Andel studenter som uteksaminerte med en mastergrad eller lignende innen STEM-fag (Science, Technology, Engineering and Mathematics)	2024	OECD
IKT-trening	Andel bedrifter (med 10 ansatte eller flere) som har gitt trening i IKT til sine ansatte ila det siste året	2024	Statistics Eurostat
Grunnleggende ferdigheter			
PISA-resultater	Gjennomsnittlig score på matte, lesing og naturfag (summen av alle snittene)	2022	PISA 2022 OECD, Annex B1. Results for countries and economies.
TIMMS	Gjennomsnittlig score på matte og naturfag for Grade 4	2023	TIMSS 2023, Mathematics and Science
PIAAC	Gjennomsnittlig score på leseforståelse, tallforståelse og problemløsning hos voksne	2023	PIAAC 2023 OECD
Entreprenørutdanning			

Kvalitet på business-skoler	Index utarbeidet av GTCI. Vektet gjennomsnitt av høyest rangerte program per land og program. Lender som mangler et program, får en verdi likt 0.	2025	QS Global MBA Rankings
Entreprenørutdanning – skole	Fra GEM sin ekspertundersøkelse (National Expert Survey, NES) som måler om skolesystemet introduserer elever for å opprette og lede SMB-er på grunnskole- og videregående nivå. Skalaen går fra 0 til 10	2025	GEM Global Entrepreneurship Monitor
Entreprenørutdanning – høyere utdanning	Fra GEM sin ekspertundersøkelse (National Expert Survey, NES) som måler i hvilken grad studenter får opplæring i å opprette eller drifte SMB-er i høyere utdanning (yrkesfag, høyskoler, universiteter m.m.). Skalaen går fra 0 til 10,	2025	GEM Global Entrepreneurship Monitor
Arbeidsdeltagelse			
Sysselsatte	Sysselsatte i alderen 15-74 år	2025	OECD
Livslang læring			
Voksne i høyere utdanning	Andel voksne i aldersgruppen 30-64 år som deltar i høyere utdanning.	2024	Teller OECD Nevner OECD
Voksne i kurs og utdanning – siste fire uker	Andel i aldersgruppen 25-64 som har deltatt i formell utdanning eller trening de siste fire ukene	2025	Statistics Eurostat
Riktig utnyttelse av kompetanse			
Kompetanseutnyttelse	Består av andel langtidsledige og andel deltidsansatte som er ufrivillige deltidsansatte (de som er deltidsansatte, men ønsker å jobbe fulltid)	2024	Skills matching CEDEFOP
Kompetansemismatch	Består av andel overkvalifiserte (de med høyere utdanning som har en jobb som ikke krever dette), andel med høyere utdanning i lavtlønnede stillinger, og kvalifikasjon mismatch (om den ansatte har et utdanningsnivå som sammenfaller med det som kreves for yrket i industrien vedkommende jobber i)	2024	Skills matching CEDEFOP
Høyere utdanning			
Andel med høyere utdanning	Viser andelen av befolkningen (25-64 år) med høyere utdanning (høyskole eller høyere yrkesfag, bachelor, mastergrad og doktorgrad) som høyeste utdanningsnivå	2024	OECD

Innovasjon og entreprenørskap

Underdimensjon/indikator	Beskrivelse	Statistikkår	Kilde
Motivasjon			
Oppstartsferdigheter	Spørreundersøkelse til GEM (Adult Population Survey, APS); Andel i populasjonen mellom 18 til 64 år (hvor individer som driver med entreprenøraktivitet er ekskludert) som mener de har kunnskapen og ferdighetene til å starte en bedrift	2025	GEM Global Entrepreneurship Monitor
Intensjon om oppstart	Spørreundersøkelse til GEM (Adult Population Survey, APS); Andel i populasjonen mellom 18 til 64 år (hvor individer som driver med entreprenøraktivitet er ekskludert) som enten er gryende entreprenører eller som planlegger å starte en bedrift innen tre år	2025	GEM Global Entrepreneurship Monitor
Frykt for å mislykkes	Spørreundersøkelse til GEM (Adult Population Survey, APS); Andel i populasjonen mellom 18 til 64 år (hvor individer som driver med entreprenøraktivitet er ekskludert) som oppgir at frykt for å mislykkes er det som hindrer de fra å starte en bedrift	2025	GEM Global Entrepreneurship Monitor
Internasjonal konkurranse			
Andel eksport-bedrifter	Viser andel bedrifter som eksporterer varer relativt til totalt antall bedrifter	2024	Teller: Eurostat Nevner: Eurostat
Forekomst av handelsbarrierer	OECDs Service Trade Restrictiveness Index. Indeksen måler handelsbarrierer på tvers av 19 store tjeneste-sektorer. Indeksen måler handelsbarrierer på tjenester fra en skala på 0 til 1, hvor fullstendig åpenhet gir en score lik 0, lukkede land får 1.	2025	OECD
Tariffer	Gjennomsnittlig anvendte tariffsatser som er vektet i forhold til andeler av importert produkt	2022	World Bank
Eksport av varer og tjenester	Verdi av eksport av varer og tjenester, solgt til resten av verden. Indikatoren er vist som andel av BNP.	2024	World Bank
Risikokapital			
Såkornkapital	Såkornkapital som andel av BNP	2025	OECD
Tidligfasekapital	Tidligfasekapital som andel av BNP	2025	OECD
Senfasekapital	Senfasekapital som andel av BNP	2025	OECD
Samarbeid			
Samarbeid om innovasjon	Andel bedrifter som oppgir å ha samarbeidet om innovasjon	2022	Eurostat
Samarbeid om annen forretningsvirksomhet	Andel bedrifter som oppgir å ha samarbeidet om annen forretningsvirksomhet	2022	Eurostat
Entreprenøraktivitet			
Tidligfase-entreprenørskap	Fra GEM sin adult population survey: Andel voksne i alderen 18-64 år som enten er en nyetablert gründer eller en eier/daglig leder av en ny virksomhet.	2025	GEM Global Entrepreneurship Monitor
Andel nyoppstartede bedrifter	Viser antall nyregistrerte selskaper (aksjeselskaper) per kalenderår	2024	World Bank
Innovasjon i næringslivet			

Innovative bedrifter	Prosentvis andel av bedrifter som driver med innovasjons-aktivitet.	2022	Eurostat
Produktinnovasjon	Prosentvis andel av bedrifter i sektorer som driver med innovasjonsaktivitet, som driver med produktinnovasjon.	2022	Eurostat
Prosessinnovasjon	Prosentvis andel av bedrifter i sektorer som driver med innovasjonsaktivitet, som driver med prosessinnovasjon.	2022	Eurostat
Teknologiske IPR-rettigheiter	Søknader om patenter, industrial design og utility models som andel av befolkningen	2024	Teller: WIPO Nevner: OECD
Gode rammebetingelser og stabilitet			
Gode oppstartsmuligheter	Spørreundersøkelse til GEM (Adult Population Survey, APS); Andel i populasjonen mellom 18 til 64 år (hvor individer som driver med entreprenøraktivitet er ekskludert) som mener at de har gode muligheter til å starte en bedrift i området de bor i.	2024	GEM Global Entrepreneurship Monitor
Politisk stabilitet	Måler oppfatninger av sannsynligheten for politisk ustabilitet og/eller politisk motivert vold, inkludert terrorisme. Estimater gir landets poengsum på den samlede indikatoren, i enheter av standard normalfordeling. Rangert fra ca. -2,5 til 2,5, hvor høyere estimat er bedre.	2023	World Bank
Effektive myndigheter	Fanger opp oppfatninger av kvaliteten på offentlige tjenester, kvaliteten på embetsverket og graden av dens uavhengighet fra politisk press, kvaliteten på politikkutforming og -implementering, og troverdigheten til regjeringens forpliktelse til slik politikk. Estimater gir landets poengsum på den samlede indikatoren, i enheter av en standard normalfordeling. Rangert fra ca. -2,5 til 2,5, hvor høyere estimat er bedre.	2022	World Bank
Tillit til Myndighetene	Andel av befolkningen over 15 år som har tillit til myndighetene	2025	OECD
Offentlig FoU			
Offentlig FoU	Offentlig finansiering av forskning og utvikling som en andel av BNP	2022	OECD
Privat FoU			
Privat FoU	Privat finansiering av forskning og utvikling som en andel av BNP	2022	OECD
Skattesystemets investeringsvennlighet			
Skattesystemets investeringsvennlighet	Indeks som måler skatteregimet i land opp imot hverandre, hvor en score på 100 indikerer at landet har det mest konkurransedyktige og nøytrale skatteregimet. Indeksen beregnes for skatt på selskap, privat inntekt, konsum, eiendom og handel, og beregnes ved å bruke blant annet skatterater og ulike skatteregler i landene som hentes fra ulike	2025	Tax Foundation

	informasjonskilder. Måler hvor investeringsvennlig, nøytralt og internasjonalt konkurransedyktig et lands skattesystem er.		
--	--	--	--

Teknologi

Underdimensjon/indikator	Beskrivelse	Statistikkår	Kilde
Tilkoblingsmuligheter			
Tilgang 5G	Andel husholdninger med tilgang til 5G	2025	Eurostat
Tilgang VHCN	Andel husholdninger med tilgang til VHCN (Very High Capacity Network)	2025	Eurostat
Digitale ferdigheter i befolkningen			
Digitale ferdigheter i befolkningen	Survey ESS (EU survey on the use of ICT in households and by individuals): Indeks basert på enkelte aktiviteter: Informasjon og data ferdigheter, kommunikasjon og samhandlingsferdigheter, digitalt innhold ferdigheter, sikkerhetsferdigheter, problemløsningsferdigheter	2025	Eurostat
Spisskompetanse teknologi og digitalisering			
Sysselsatte IKT-spesialister	Andel IKT spesialister sysselsatt relativt til totalt antall sysselsatte	2025	Eurostat
Bedrifter med IKT-spesialister	Andel bedrifter som har ansatt IKT-spesialister de siste 12 mnd. (bedrift med 10 personer eller mer ansatt)	2024	Eurostat
Muliggjørende teknologier			
Bruk av skytjenester	Andel bedrifter med 10 ansatte eller mer (utenom finanssektor) som kjøper skytjenester over nettet	2025	Eurostat
Robotikk	Andel bedrifter med 10 ansatte eller mer (utenom finanssektor) som har brukt industrielle- eller service-roboter	2022	Eurostat
Kunstig intelligens i bedrifter	Andel bedrifter med 10 ansatte eller mer (utenom finanssektor) som har brukt minst en KI-teknologi.	2025	Eurostat
Digitalisering av offentlige tjenester			
Open data maturity	Samleindeks (survey til de nasjonale open data representantene) - vurderer utviklingen av nasjonal politikk for å promotere open data, måler hvorvidt land er villige og klare for å måle effekten av open data, analyserer den nasjonale open data portalen, og blant annet kvaliteten på den publiserte dataen	2025	European Open Data
Bruk av offentlige hjemmesider	Prosentvis andel av individer (mellom 16-74 år) som bruker internett for å besøke og samhandle med offentlige myndigheter via deres hjemmeside. Basert på OECD sin spørreundersøkelse om	2024	OECD

	husholdninger/individer sin bruk og tilgang på IKT-tjenester		
Bruk av offentlige tjenester	Prosentvis andel av individer (mellom 16-74 år) som bruker internett når de skal benytte seg av tjenester i offentlig sektor. Basert på OECD sin spørreundersøkelse om husholdninger/individer sin bruk og tilgang på IKT-tjenester	2024	OECD
Omfang av IKT-sektoren			
IKT-verdiskaping	Andel IKT-verdiskaping av total BNP	2025	OECD
Sysselsetting i teknologi- og kunnskapsintensive næringer	Andel sysselsatte som er i kunnskaps- og teknologiintensive næringer relativt til total sysselsetting	2025	Eurostat
IT-sikkerhet			
Dataangrep	Prosentvis andel av bedrifter (med 10 ansatte eller flere) som oppgir at de har opplevd dataangrep som førte til brudd på tilgjengelighet, integritet eller konfidensialitet på dataen deres.	2024	Eurostat
IKT-tiltak	Prosentvis andel av bedrifter (med 10 ansatte eller flere) som oppgir at de har brukt noen form for IKT-sikkerhetstiltak	2024	Eurostat
Teknologisk eksport			
Høyteteknologisk vareeksport	Andel eksport av high tech som del av total vareeksport	2024	World Bank Group
Eksport av IKT-tjenester	Eksport av IKT-tjenester som andel av total eksport	2024	UN Trade Statistics

Bærekraftig utvikling

Underdimensjon/indikator	Beskrivelse	Statistikkår	Kilde
Klima- og miljømessig bærekraft			
Klimagassutslipp per capita	Utslipp klimagasser per innbygger	2024	Eurostat
Utslipp av produksjonsbaserte klimagasser	Utslipp av produksjonsbaserte klimagasser	2024	OECD
Luftforurensning	Index som viser hvordan luftforurensning påvirker helsen til befolkningen i hvert land	2024	EPI
Andel fossil eksport	Andel eksport av produkter som er innen fossile sektorer, relativt til total eksport av produkter.	2025	Trade Map
Selvfornyet skog	Andelen naturlig regenerert skog som prosent av totalt skogareal. Dette er en Green Growth indikator, og viser områder hvor menneskelig påvirkning har vært så liten at økologiske prosesser ikke er tydelig forstyrret. Selv om artsmangfoldet og strukturen kan avvike fra urskog, er viktige funksjoner og tjenester bevart. Totalt skogareal inkluderer både naturlig regenerert og plantet skog.	2025	OECD
Miljøeffektivitet i landbruket	Måler miljøeffektivitet i landbruket ved å sammenligne avlinger med bruk av nitrogen i gjødsel.	2024	EPI
Avfall per capita	Mengden vanlig forbruksavfall fra husholdninger og serviceyrker som kastes per innbygger i løpet av et år.	2024	Eurostat
Samlet materialforbruk	Viser total mengde av materiale konsumert av innbyggere i et land. Måles gjennom å ta mengden materialer innad i et land summert med import av materialer, minus eksport av materialer.	2024	Eurostat
Håndtering av avfall	Mengde gjenbruk av avfall (enten gjennom resirkulering eller gjenvinn) per capita	2022	Eurostat
Energikonsum per innbygger	Viser konsum av energi per innbygger (oppgitt i kWh)	2024	Our World in Data
Fornybart energi-tilbud	Tilbud av fornybar energi, andel av totalt energitilbud	2024	OECD
Økonomisk bærekraft			
Konsentrasjon i eksportsektoren	Herfindahl-index som viser hvor konsentrert eksportmarkedet til landet er med en score fra 0-1, hvor høyere score innebærer mer konsentrert eksportsektor	2024	UNCTAD
Arbeidskraftproduktivitet	Indeks som måler den årlige produktivitsveksten i økonomien, beregnet som et glidende femårig gjennomsnitt. Indikatoren viser den prosentvise endringen i bruttoverdiskaping per utførte timeverk, med utgangspunkt i basisåret 2015 (=100), og fanger opp landets evne til å øke verdiskapingen per arbeidstime over tid.	2023	OECD

CO2-produktivitet	Inflasjonsjustert BNP generert per enhet CO2-utslipp	2024	OECD
Materialproduktivitet	Inflasjonsjustert BNP generert per enhet material konsumert	2024	OECD
Energiproduktivitet	Viser hvor mye økonomisk verdi vi får fra hver enhet energi konsumert (oppgitt i kWh)	2022	Our World in Data
Netto statlig formue	Måler statens samlede nettoformue som prosent av BNP	2025	OECD
Sosial bærekraft			
Langtidsledige unge, 15-24 år	Antall arbeidsledige i aldersgruppen 15-24 år som er langtidsledige (arbeidsledige i minst 12 måneder) som en andel av totalt antall arbeidsledige i samme aldersgruppen	2025	OECD
Langtidsledige, 25-54 år	Antall arbeidsledige i aldersgruppen 25-54 år som er langtidsledige (arbeidsledige i minst 12 måneder) som en andel av totalt antall arbeidsledige i samme aldersgruppen	2025	OECD
Personer i risikozonen for fattigdom og sosial ekskludering	Hovedindikatoren for å overvåke EU 2030 målet om fattigdom og sosial ekskluderbarhet.	2025	Eurostat
Andel NEET	Andel unge i aldersgruppen 15-29 år som hverken er i utdanning eller i arbeid eller trening	2025	Eurostat
GINI	Viser hvordan inntekten er fordelt i landet, der 0 betyr lik inntekt og 1 betyr maksimal ulikhet.	2023	OECD

abelia